

«Γραπτώς Εξεταζόμενα» μαθήματα στις απολυτήριες εξετάσεις της Γ' τάξης των ΕΠΑ.Λ. στο πλαίσιο της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας, η εξεταστέα ύλη και ο τρόπος αξιολόγησης αυτών κατά το σχολικό έτος 2022-2023.

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

Όπως καθορίζεται στην υπό στοιχεία **Φ6/88415/ Δ4/18-07-2022 (Β' 3876) υπουργική απόφαση.**

Β. ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1.1. Για την εξέταση στο μάθημα «Νέα Ελληνικά» δίνονται στους/στις μαθητές/τριες δύο (2) κείμενα (ένα λογοτεχνικό και ένα μη λογοτεχνικό), που δεν εμπεριέχονται στα βιβλία τα οποία έχουν οριστεί ως εξεταστέα ύλη στη Γ' ΕΠΑΛ, τα οποία ανταποκρίνονται στην αντιληπτική ικανότητά τους και σχετίζονται με θεματικό κύκλο οικείο από τη σχολική διδασκαλία. Το ένα κείμενο αναφέρεται στο γνωστικό αντικείμενο της Γλώσσας και είναι μη λογοτεχνικό (δημοσιογραφικό κείμενο ή επιστημονικό ή πληροφοριακό άρθρο, συνέντευξη, κριτική, ομιλία, επιστολή, επιφυλλίδα ή δοκίμιο), ενώ το άλλο αναφέρεται στο γνωστικό αντικείμενο της Λογοτεχνίας και είναι ποιητικό ή πεζό (διήγημα ή απόσπασμα από μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο). Τα δύο κείμενα έχουν θεματική συνάφεια και συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια. Το μη λογοτεχνικό κείμενο μπορεί να είναι διασκευασμένο για τις ανάγκες της αξιολόγησης.

Οι μαθητές/τριες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται σε τρεις (3) δραστηριότητες που συνοδεύουν κάθε κείμενο, από τις οποίες:

α. μία (1) αφορά στην κατανόηση του κειμένου, μπορεί να διαιρείται σε δύο ερωτήματα ίδιας περίπου βαρύτητας και βαθμολογείται με 15 μονάδες,

β. μία (1) αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, μπορεί να διαιρείται σε δύο (2) ερωτήματα και βαθμολογείται με 10 μονάδες,

γ. μία (1) αφορά στην ερμηνεία-παραγωγή λόγου και βαθμολογείται με 25 μονάδες.

Συνολικά, οι δραστηριότητες κατανόησης και προσέγγισης της γλώσσας των δύο κειμένων βαθμολογούνται με 50 (2X15+2X10) μονάδες και οι δραστηριότητες παραγωγής λόγου με 50 (2X25) μονάδες.

1.2. Όσον αφορά στο μη λογοτεχνικό κείμενο, οι υποψήφιοι/-ες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται σε τρεις (3) δραστηριότητες που το συνοδεύουν:

α. Με την πρώτη δραστηριότητα, που αφορά στην κατανόηση του κειμένου, ελέγχεται η ικανότητα των υποψηφίων:

αα. με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου να εντοπίζουν και να παρουσιάζουν τις πληροφορίες που περιέχονται στο κείμενο, τις βασικές ιδέες και τα επιχειρήματα του συγγραφέα, το πρόβλημα που θέτει, τις θέσεις που υποστηρίζει, να συσχετίζουν το βασικό μήνυμα του κειμένου με τις περιστάσεις επικοινωνίας και τον σκοπό για τον οποίο γράφτηκε, καθώς και με τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που αξιοποιούνται στο κείμενο ή/και

ββ. να αποδίδουν περιληπτικά και να πυκνώνουν το νόημα μέρους του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο.

β. Με τη δεύτερη δραστηριότητα, που αφορά στην προσέγγιση της δομής και της γλώσσας του κειμένου, ελέγχεται η ικανότητα των υποψηφίων:

αα. να αναγνωρίζουν τη βασική δομή του κειμένου ή τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης μιας παραγράφου,

ββ. να εντοπίζουν τις διαρθρωτικές λέξεις/φράσεις που βοηθούν στη συνοχή και νοηματική αλληλουχία του κειμένου,

γγ. να αποδίδουν το περιεχόμενο των παραγράφων ή ενοτήτων του κειμένου με πλαγιότιτλους,

δδ. να μετασχηματίζουν λέξεις ή φράσεις ή μέρη ή και ολόκληρο το κείμενο αλλάζοντας τη γραμματική μορφή, τη σύνταξη, το λεξιλόγιο (συνώνυμα ή συνώνυμες φράσεις, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα κ.λπ.), τα σημεία στίξης, σύμφωνα με συγκεκριμένες περιστάσεις επικοινωνίας και

εε. να σχολιάζουν το επικοινωνιακό αποτέλεσμα, να ερμηνεύουν λέξεις-φράσεις του κειμένου με βάση τα κειμενικά συμφραζόμενα και το επικοινωνιακό πλαίσιο.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα.

γ. Με την τρίτη δραστηριότητα, που αφορά στην παραγωγή λόγου, ζητείται από τους/τις υποψήφιους/-ες να συντάξουν δικό τους κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς, στο οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν σημεία του κειμένου ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Το κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) και έχει έκταση 200-250 λέξεις.

1.3. Όσον αφορά στο λογοτεχνικό κείμενο, οι υποψήφιοι/-ες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται στις παρακάτω δραστηριότητες:

α. Με την πρώτη δραστηριότητα, που αφορά στην κατανόηση του κειμένου, ελέγχεται η ικανότητα των υποψηφίων:

αα. με ποικίλες ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου να εντοπίζουν στο κείμενο πληροφορίες όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, τα γεγονότα/αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων, τα βασικά θέματα, ιδέες που απασχολούν τον/τη λογοτέχνη και τη στάση που υιοθετεί απέναντι σε αυτά/αυτές, τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου,

ββ. να αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου,

γγ. να επισημαίνουν τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο και να παρουσιάζουν με δικά τους λόγια το νόημα που τους δίνουν.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα ίδιας βαρύτητας περίπου. Μόνο ένα από αυτά μπορεί να είναι ερώτηση ανοικτού τύπου και η απάντηση στην ερώτηση ανοικτού τύπου μπορεί να κυμαίνεται από 50 έως 60 λέξεις.

β. Με τη δεύτερη δραστηριότητα, που αφορά στην προσέγγιση της γλώσσας του κειμένου, ελέγχεται η ικανότητα των υποψηφίων με ερωτήσεις ποικίλων τύπων:

αα. να διακρίνουν «τι» λέει το κείμενο από το «πώς» το λέει το κείμενο και να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής,

ββ. να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, τα ρηματικά πρόσωπα κ.ά.),

γγ. να εντοπίζουν εκφραστικά μέσα -τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, αντιθέσεις, εικόνες κ.λπ.) και να ερμηνεύουν τη λειτουργία τους στο κείμενο.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να αναπτύσσεται σε δύο (2) ερωτήματα, στα οποία η βαθμολογία επιμερίζεται.

γ. Με την τρίτη δραστηριότητα, που αφορά στην ερμηνεία και την παραγωγή λόγου σε ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης, ζητείται από τους/τις υποψήφιους/-ες να αξιολογήσουν ιδέες, αξίες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με βάση είτε τα κειμενικά συμφραζόμενα είτε τα ιστορικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της εποχής παραγωγής του έργου (εφόσον τους δίνονται σχετικές πληροφορίες), να τις συγκρίνουν με αυτές του σήμερα ή να τις συσχετίσουν με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα κ.λπ.

Η έκταση του μαθητικού κειμένου μπορεί να κυμαίνεται από 100 έως 150 λέξεις.

Τα κείμενα, η τρίτη δραστηριότητα του γνωστικού αντικείμενου της Γλώσσας που βαθμολογείται με 25 μονάδες και η τρίτη δραστηριότητα του γνωστικού αντικείμενου της Λογοτεχνίας, που επίσης βαθμολογείται με 25 μονάδες, λαμβάνονται με κλήρωση από την Τράπεζα Θεμάτων. Οι υπόλοιπες δραστηριότητες ορίζονται από τους/τις διδάσκοντες/-ουσες το μάθημα.